Evropski parlament
2024-2029

SPREJETA BESEDILA

P10_TA(2025)0274

Uporaba Solidarnostnega sklada Evropske unije: zagotovitev pomoči Španiji ter Franciji v zvezi z naravnimi nesrečami leta 2024 in 2025

Resolucija Evropskega parlamenta z dne 13. novembra 2025 o predlogu sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije za zagotovitev pomoči Španiji v zvezi s poplavami v regiji Valencija v Španiji oktobra 2024 ter Franciji po škodi, ki sta jo povzročila ciklon Chido na Mayottu decembra 2024 in ciklon Garance na Réunionu februarja 2025 (COM(2025)0855 – C10-0239/2025 – 2025/0318(BUD))

Evropski parlament,

– ob upoštevanju predloga Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu (COM(2025)0855 – C10-0239/2025),

– ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 2012/2002 z dne 11. novembra 2002 o ustanovitvi Solidarnostnega sklada Evropske unije[1],

– ob upoštevanju Uredbe Sveta (EU, Euratom) 2020/2093 z dne 17. decembra 2020 o določitvi večletnega finančnega okvira za obdobje 2021–2027[2] in zlasti člena 9,

– ob upoštevanju Medinstitucionalnega sporazuma z dne 16. decembra 2020 med Evropskim parlamentom, Svetom Evropske unije in Evropsko komisijo o proračunski disciplini, sodelovanju v proračunskih zadevah in dobrem finančnem poslovodenju ter novih virih lastnih sredstev, vključno s časovnim načrtom za uvedbo novih virov lastnih sredstev[3], ter zlasti točke 10 Sporazuma,

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1058 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o Evropskem skladu za regionalni razvoj

---

1 UL L 311, 14.11.2002, str. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2002/2012/oj.
2 UL L 433 I, 22.12.2020, str. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2020/2093/oj.
3 UL L 433 I, 22.12.2020, str. 28, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2020/1222/oj.

in Kohezijskem skladu[4],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/1057 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o vzpostavitvi Evropskega socialnega sklada plus (ESS+)[5],

– ob upoštevanju Uredbe (EU) 2021/2115 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 2. decembra 2021 o določitvi pravil o podpori za strateške načrte, ki jih pripravijo države članice v okviru skupne kmetijske politike (strateški načrti SKP) in se financirajo iz Evropskega kmetijskega jamstvenega sklada (EKJS) in Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP), ter o razveljavitvi uredb (EU) št. 1305/2013 in (EU) št. 1307/2013[6],

– ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve ter Odbora za regionalni razvoj (A10-0031/2024) v okviru zakonodajnega postopka za sprejetje Uredbe (EU) 2024/3236 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. decembra 2024 o spremembi uredb (EU) 2021/1057 in (EU) 2021/1058 v zvezi z regionalno nujno pomočjo za obnovo (RESTORE)[7], in zlasti proračunske ocene Odbora za proračun, priložene temu poročilu,

– ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. maja 2025 o prenovljenem dolgoročnem proračunu za Unijo v spreminjajočem se svetu[8],

– ob upoštevanju poročila Evropske agencije za okolje št. 1/2024 – Evropska ocena podnebnih tveganj (EUCRA)[9],

– ob upoštevanju poročila Odbora za proračun (A10-0215/2025),

A. ker je med 28. oktobrom in 4. novembrom 2024 neurje z močnim deževjem prizadelo celotno špansko regijo Valencija in povzročilo hude poplave, ki so po ocenah Komisije povzročile skupno neposredno škodo v višini 18,08 milijarde EUR in prizadele 845 000 ljudi iz 84 občin ter poškodovale 170 izobraževalnih ustanov, več kot 50 zdravstvenih ustanov in javno infrastrukturo; ker je v poplavah umrlo najmanj 229 ljudi;

B. ker so obsežne posledice neviht in poplav za gospodarstvo regije ocenjene na 18 milijard EUR, saj so glede na študije, ki sta jih predstavila regionalna vlada Valencie in tamkajšnje podjetniško

---

4 UL L 231, 30.6.2021, str. 60, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1058/oj.
5 UL L 231, 30.6.2021, str. 21, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1057/oj.
6 UL L 435, 6.12.2021, str. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/2115/oj
7 Sprejeta besedila, P10_TA(2024)0059.
8 Sprejeta besedila, P10_TA(2025)0090.
9 https://www.eea.europa.eu/publications/european-climate-risk-assessment

združenje, prizadele 63 industrijskih območij, 64.000 podjetij (od tega 99,6 % malih in srednjih podjetij) in 250 000 delavcev, zaradi njih pa je bilo vloženih 243.388 odškodninskih zahtevkov;

C. ker je 14. decembra 2024 francoski otok Mayotte s sunki vetra, ki so presegli 180 kilometrov na uro, in močnim deževjem v kombinaciji z visokimi valovi zajel ciklon Chido, ki je po ocenah Komisije povzročil skupno neposredno škodo v višini 3,6 milijarde EUR; ker je ciklon prizadel 337 000 ljudi in povzročil vsaj 39 smrtnih žrtev; ker je 200 ljudi še vedno pogrešanih;

D. ker je 28. februarja 2025 francoski otok Réunion dosegel ciklon Garance s sunki vetra do 215 kilometrov na uro, močnim deževjem in nevarnimi razmerami na morju, ki je po ocenah francoskih organov povzročil skupno neposredno škodo v višini 849,45 milijona EUR, predvsem na električnem omrežju in komunikacijski infrastrukturi; ker je ciklon prizadel 160 000 ljudi in povzročil vsaj 4 smrtne žrtve;

1. izraža globoko solidarnost z vsemi žrtvami, njihovimi družinami in vsemi posamezniki, ki so jih prizadele uničujoče poplave v španski regiji Valencija in uničujoča ciklona na francoskih otokih Mayotte in Réunion, pa tudi z nacionalnimi, regionalnimi in lokalnimi organi, ki sodelujejo pri organizaciji pomoči;

2. pozdravlja ta sklep kot oprijemljivo in prepoznavno obliko solidarnosti Unije z njenimi državljani in regijami na prizadetih območjih, vendar opozarja, da takšna solidarnost ne more nadomestiti neposredne odgovornosti lokalnih, regionalnih in nacionalnih organov za preprečevanje in obvladovanje naravnih nesreč, povezanih s podnebjem;

3. ponovno poudarja, da je pomembno obveščati javnost o oprijemljivih koristih, ki jih prinaša Solidarnostni sklad Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: Solidarnostni sklad EU), da bi še povečali ozaveščenost državljanov v zvezi z orodji in programi Unije;

4. opozarja na vse večje število hudih, uničujočih in smrtonosnih naravnih nesreč v Evropi ter poziva države članice in Komisijo, naj povečajo naložbe v ukrepe za preprečevanje, javno infrastrukturo, blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, pa tudi v ukrepe za pripravljenost na izredne razmere, da bi preprečili človeške in gospodarske izgube; poziva države članice, naj upoštevajo, da podnebna tveganja in druge naravne nesreče zaradi socialno-ekonomskih in demografskih dejavnikov nesorazmerno vplivajo na ranljivo prebivalstvo ter mala in srednja podjetja, pa tudi na ranljiva območja, kot so najbolj oddaljene regije; meni, da je treba nujno zagotoviti visoko raven demokratičnega nadzora Solidarnostnega sklada EU, ki ga izvaja proračunski organ; opozarja, da je proračun Solidarnostnega sklada EU omejen in ne more biti razumljen kot edini instrument v primeru hujših naravnih nesreč; zato poziva k oceni finančne zmogljivosti proračuna Unije in k razmisleku o

morebitnem povečanju njegovih sredstev, da bi državljanom zagotovili pomoč, ki bi bila sorazmerna z obsegom takšnih nesreč; ugotavlja, da bi povečanje takšne pomoči državam članicam omogočilo učinkovitejše in hitrejše odzivanje na nesreče, medtem ko bi bilo mogoče ohraniti druge instrumente, zlasti kohezijske sklade, katerih glavni namen ni odzivanje na nesreče;

5. poudarja, da je Solidarnostni sklad EU le kurativni instrument in da bi morala Unija s podporo evropskim in nacionalnim politikam za preprečevanje naravnih nesreč še naprej obravnavati prilagajanje podnebnim spremembam in njihovo blažitev ter podpirati načelo boljše obnove v vseh svojih ukrepih; poudarja, da je Evropska agencija za okolje v poročilu št. 1/2024 z naslovom Evropska ocena podnebnega tveganja opozorila, da Unija ni pripravljena na učinke podnebnih sprememb, in poudarja, da so potrebni ukrepi, s katerimi bi preprečili, da bi prepoznana podnebna tveganja dosegla kritično raven; poziva države članice in Komisijo, naj sprejmejo potrebne ukrepe, da bo Unija izpolnila zaveze iz Pariškega sporazuma; želi spomniti, da so potrebne učinkovite sinergije z drugimi politikami in programi Unije, in poudarja, da bi morale države članice čim bolj izkoristiti možnosti financiranja, zlasti iz Evropskega sklada za regionalni razvoj in Evropskega socialnega sklada + ter programov za razvoj podeželja; poziva Komisijo, naj z ustrezno nujnostjo oceni vse utemeljene zahteve držav članic za prerazporeditev sredstev v nacionalnih načrtih za okrevanje in odpornost za pomoč pri naravnih nesrečah v skladu s pravili iz Uredbe (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta[10], zlasti ob upoštevanju visokega deleža sredstev iz tega mehanizma, ki so še vedno neporabljena; poudarja tudi, da so potrebni preventivni ukrepi, ne le za to, da bi ublažili škodo v prihodnje, marveč tudi preprečili, da bi se nevarne razmere po naravnih katastrofah, kot so poplave, požari v naravi, zemeljski plazovi ali sušenje jezer in rek, še poslabšale; opozarja na tveganja, ki jih ekstremni vremenski pojavi in naravne nesreče, kot so vročinski valovi, predstavljajo za javno zdravje po vsej Evropi, in poziva Komisijo, naj ta vidik upošteva v ustreznih politikah; spodbuja uporabo inovativnih digitalnih orodij, satelitskih podatkov (npr. Copernicus) in sistemov zgodnjega opozarjanja, da bi izboljšali pripravljenost na nesreče; opozarja na pomen ustrezne prožnosti med različnimi programi; poudarja, da se pomoč iz Solidarnostnega sklada EU ne bi smela izplačevati na račun financiranja Unije, ki ga države članice prejmejo v okviru drugih politik ali programov Unije; želi spomniti, da lahko države članice dodelijo državno pomoč v skladu z veljavnimi pravili Unije, zlasti za kmetijska podjetja, ki so utrpela škodo zaradi naravnih nesreč;

---

10 Uredba (EU) 2021/241 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. februarja 2021 o vzpostavitvi Mehanizma za okrevanje in odpornost (UL L 57, 18.2.2021, str. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

6. želi spomniti, da program RESTORE[11] in posebni ukrepi v okviru Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja (EKSRP)[12] zagotavljajo dodatno pomoč državam članicam, ki so jih prizadele naravne nesreče, in sicer z dodatno prožnostjo pri uporabi sredstev; poudarja, da bi morale države članice izkoristiti te priložnosti;

7. obžaluje, da je v povprečju potrebno eno leto, da upravičenci prejmejo celotna nepovratna sredstva Solidarnostnega sklada EU; opozarja, da je pomembno hitro in zanesljivo oceniti škodo, pri tem pa ustrezno upoštevati gospodarske posledice, in poziva k večjim operativnim prizadevanjem, da bi skrajšali povprečni čas za sprostitev predplačil, hkrati pa zaščitili proračun Unije; ugotavlja, da bi lahko pri metodologiji za izračun skupnega zneska pomoči bolje upoštevali razmerje med skupno neposredno škodo in BND prizadetega območja, še posebej kadar gre za najbolj oddaljene regije;

8. poudarja, da je treba nujno nemudoma sprostiti finančno pomoč iz Solidarnostnega sklada EU, da bo lahko pravočasno prispela v prizadete regije in omogočila hitro in dolgoročno obnovo; poudarja, da je treba skrajšati čas med predložitvijo vloge za pomoč iz Solidarnostnega sklada EU in sklepom o financiranju; poziva k prizadevanjem za to, da bo pomoč iz Solidarnostnega sklada EU hitro dosegla končne prejemnike, med drugim podjetja, tudi mala in srednja, družine in prizadete državljane, ter da bo namenjena obnovi infrastrukture in odpravi materialne škode, vse skupaj z ustrezno oceno učinka in ustreznimi nadzornimi mehanizmi; opozarja, da je treba poenostaviti in pospešiti notranje postopke, ne da bi pri tem ogrozili institucionalno ravnovesje, zlasti pravice Evropskega parlamenta kot veje kot proračunskega organa; ugotavlja, da predlagano upravljanje naslednika tega sklada po letu 2027 ni usklajeno s stališčem Evropskega parlamenta, izraženim v resoluciji z dne 7. maja 2025 o prenovljenem dolgoročnem proračunu Unije v spreminjajočem se svetu[13];

9. odobri sklep, priložen tej resoluciji;

10. naroči svoji predsednici, da podpiše ta sklep skupaj s predsedujočim Svetu ter poskrbi za njegovo objavo v *Uradnem listu Evropske unije*;

11. naroči svoji predsednici, naj resolucijo skupaj s prilogo posreduje Svetu in Komisiji.

---

11 UL L, 2024/3236, 23.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3236/oj.

12 UL L, 2024/3242, 23.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/3242/oj.

13 Sprejeta besedila, P10_TA(2025)0090.

PRILOGA

SKLEP EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

o uporabi Solidarnostnega sklada Evropske unije za zagotovitev pomoči Španiji v zvezi s poplavami v regiji Valencija v Španiji oktobra 2024 ter Franciji po škodi, ki sta jo povzročila ciklon Chido na Mayottu decembra 2024 in ciklon Garance na Réunionu februarja 2025

(Besedilo te priloge tukaj ni navedeno, saj je enako končnemu aktu, Sklepu (EU) 2025/2403.)